

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Philippi Ecclesiae Eystettensis XXXIX. Episcopi. De
Eiusdem Ecclesiae Divis Tvtelaribvs. S. Richardo. S.
Willibaldo. S. Wvnibaldo. S. Walpurga. Commentarius
nunc primum evulgatus**

Philipp <Eichstätt, Bischof>

Ingolstadii, 1617

XXIV. Conuicia Centuriatorum & Balæi, iacta in S. VWillibaldum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70477)

peragerentur, accedere auso. Sed veridica patrum relatione
percepi, omnes, qui sacratissimas eius reliquias inspexere, an-
num integrum in hac vita non impleuisse. Quid autem ipsi
Episcopo acciderit, non est dicendum per singula.

CAPVT XXIV.

*Conuicia Centuriatorum & Balai iacta
in S. Willibaldum.*

Idem erroribus imbutus fuit, inquit Centu-
riatores Cent. VIII. cap. 10. quibus Bonifacius.
At Bonifacius nullis erroribus imbutus fuit,
ergo nec Willibaldus. Dicite tamen, qui sunt isti erro-
res Bonifacij? Corruptelam de oratione pro mortuis, à Pon-
tifici Gregorio acceptam, longè lateq; sparsit, ut patet ex epi-
stolis eius ad Aldherium Abbatem. Grandis error, preces
fundere pro defunctis, & ut fundantur, docere, & ab
amicis etiam exigere, prout exegit S. Bonifacius ab
Aldherio in epistola, quam ad ipsum dedit, quæ est
XXIV. inter Bonifacianas. Scilicet id faciendum es-
se, nesciebat S. Bonifacius, & nescius vsque ad extre-
mum vitæ finem mansisset; nisi à Pontifice Grego-
rio dogma hoc accepisset: quasi verò etiam ante hunc
Gregorium, in toto Christiano orbe mos orandi pro
mortuis non viguerit, maximè in Anglia; prius quo-
que quàm Bonifacius pedem ex Anglia efferret. Quis
autem tam stultus & amens est, qui, si vna ex parte
stantes S. Bonifacius & S. Willibaldus dicant, pro de-
functis preces & supplicationes Domino offerri de-
bere; è contra verò Illyricus cū suis Wigando & Mat-
thæo Iudice vociferetur; hoc esse superstitiosum, ac proin-
de omni modo fugiendum; non malit subscribere senten-
tiæ

tiæ sanctorum Bonifacij & Willibaldi, quàm vociferationibus Illyrici & Sodalium, qui nudius tertius ex Lutheri lumbis progeniti, perspicuè vident, sibi & suæ sectæ nullum locum fore, nisi veteres illos Catholicæ fidei in Germania plātatores & prædicatores viperis suis linguis infectentur, & infectionibus suis imperito vulgo exosos reddant.

Secundus error Bonifacio à Centuriatoribus adscriptus, est iste. *Orationem Deo fore acceptiorem, se ad eam adstipulationem & benedictionem accedat Romani Pontificis.* At hic ego nullum Bonifacij errorem, sed valde fraudulentum mendacium Illyrici deprehendo; falsum enim sensum S. Bonifacio affingit: nam in epistola sexta, quæ est ad vniuersos Anglos, implorat omnium Anglorum vota & preces pro conuersione Saxonum, ex quibus ipsi Angli originem ducebant; additque: *Et scitote, quod in hac prece duorum Pontificum Romana Ecclesia adstipulationem, & consensum & benedictionem accepi,* quorum verborum non est ille sensus, quem ex suo cerebro profert Illyricus; sed iste; Scitote duos Romanos Pontifices, etiam benedictione impertita, probasse, vt à vobis pro Saxonica gentis ad Christianam religionem translatione preces postularem.

Tertius error. *Bonis operibus salutem adscribit in epistola ad Torthelmum, dum se pro redemptione animæ suæ habere studium dicit Saxones conuertendi.* Non reperitur inter vulgatas epistola S. Bonifacij ad Torthelmum, Episcopum; sed Torthelmi ad Bonifacium, & est numero XLIII. Ex qua tamen liquet S. Bonifacium scripsisse ad Torthelmum, se in Saxonum gente ad Christianam fidem transferenda, nullis laboribus parere pro redemptione animæ suæ, id est, vt salutis æternæ parti-

particeps fiat. Quid hic erroris? An tu malis aut nullis operibus salutem adscribendam censes? Si malis, quid peius? cum mala opera à salute ad perniciem æternam abducant. Si nullis, contradicis supremo iudici, qui ultimam sententiam pro electis ex bonis operibus pronuntiaturus est: *Esuriui enim & dedistis mihi manducare; sitiui, & dedistis mihi bibere*: qua definitionis nouissimæ formula excludit quoque inanem illam Sectariorum fidem, qua, ut ipsi quidem credunt Christum, ut autem ego sentio, frivolum capitis sui phantasma apprehendunt, in eaque sola puppim & proram salutis suæ constituunt, neque enim ex hac commenticia fide, sed ex operibus decernit, aliis quidem vitam æternam: aliis ignem æternum.

Hos tres errores non errores percensent Centuriatores, ubi de doctrina & scriptis Bonifacij agunt. Alibi plures se annotasse aiunt. Verum omnes eiusmodi sunt, quorum nec S. Bonifacium, nec S. Willibaldum pudeat, seiunctis tamen imposturis & criminationibus, quibus dogmata S. Bonifacio attributa, foedant & commaculant.

Jam intueamur errores, quos S. Willibaldo separatim assignant. I. *Monasticensem seu doctrinam demoniorum de prohibendis nuptiis magnificat, ut patet ex Monasteriorum adificatione*. Doctrinam Diabolicam sanctus Willibaldus nullam nouit, quia haud ignorauit matrimonium esse honorabile, & torum immaculatum, à quo neminem, qui sui iuris & arbitrij esset, prohibuit vel violenter abstinuit: voto iam obligatos, vota sua Deo reddere voluit. Quam doctrinam Demoniorum esse, ne ipse quidem Dæmon affirmauerit, quia tam stupidus non est, ut non videat, quid valeat

leat illud: *Vouete & reddite.* Et illud: *Si quid vouisti Deo, ne moveris reddere.* Si ædificare monasteria ex Dæmoniorum doctrina fluit, qui fit, quòd Maiores nostri, homines perspicacissimi, qui omnes propemodù Germaniæ angulos Monasteriis, & sacerdotum collegiis impleuerunt; id non animaduenterunt? An expectare oportuit, donec Lutherus Monasticæ vitæ pertæsus, & solutioris cupidus, cum suis affeclis aduolitare, clamitaretque, Monasticam professionem & Monasteria non nisi à Dæmone proficisci, quò hac ratione propudiosam suam & suorum turpitudinem flagitiosamque defectionem non nihil teget? Certè sancto Bonifacio apud Boios, & Willibaldo apud vicinos Almonios commorantibus, breui tempore vnde viginti Monachorum & Sacerdotum collegia condita sunt; quod neque Auentinus, vtcunq; alioqui in Monachos affectus, dissimulauit lib. 3. Annalium. *Balaus Centur. 2. cap. 16. dicit, Villibaldum post Bonifacij eadem, usq; ad decrepitam senectam, laborasse in adificandis Monachorum cænobiis, sumptibus tamen alienis.* Mirum, ni propriis, qui propriis sponte propter Christum sese abdicauerat, nec propriis egebat, cui ex piorum liberalitate nihil deerat.

Postquam Bauaria à S. Bonifacio ab improbis sacerdotibus & clericis expurgata est, descriptisque singularum Dioeceseon finibus, *certatim ab Optimatibus Boiorū opes pauperibus distributa sunt,* inquit Auentinus, *Christianam paupertatē pleriq; contemptis diuitiis, profiteri ceperunt, & quidem eum in finem & vsum magnificis & amplissimis Monasteriis conditis.*

II. Error S. Willibaldi. *Humanis traditionibus Deo cultum adhiberi opinatus est, ideoq; eas cumulauit, & superstio-*

○

stitionibus Romanam synagogam auxit: quod transcripserunt Centuriatores ex Balæo, quem & citant. Quibus tandem traditionibus Deo cultum deferri vultis? An pecuinis & belluinis, quales traditiones Lutheranae, quandoquidem humanae usque adeo vobis displicent? Ita credo: Et ut credam vita vestra facit, quæ carni & sanguini immersa, tum se Deo gratissimum obsequium præstare existimat, si Lutheri exemplo, Monachi & Moniales coniugentur, & sacrilego nexu copulentur. Sanctus Willibaldus, quod in Ecclesia inuenit, retinuit, & ad posteros propagauit; quod maiores tradiderunt; id amplexus est, imprimis Monasticam professionem, cuius isti omnes sunt osiores, plurimi etiam desertores. Quapropter fieri non potest, ut Monasteriorum exstructionem, æquis & patientibus oculis intueantur; sola destructio & desolatio placeat.

Ab erroribus scilicet Willibaldi transeunt Centuriatores ad opera gubernationis. Aiunt. *Franciscus Ecclesias reformare iunxit. Bonum factum reformatio, si non sit Lutherana vel Calviniana, quia ista deformationis soror est. Quid amplius? Sacerdotes coniuges oppressit. Non oppressit, ô boni, sed ad cælibatum ex Apostolica traditione deriuatum reuocauit putatios illos coniuges Sacerdotes, qui scortationi suæ venerabile nomen coniugij prætexebant.*

At vide iam grauissimum Willibaldi crimen. *Architectum cænobij Aichostadij & urbis illius egit. Citantque Schedelium Ætate VI. Graue piaculum, præesse ædificio, & quidem religioso, & non nisi ad religiosos vsus deputato; dare item operam, ut conuenienter & ordine habitacula illis describantur,*
qui,

qui, vt olim fieri solebat, ad noua Monasteria habitatum accurrebant, ex quorum accursu integra postmodum oppida & aliquando populosa ciuitates exstiterunt. Interim nec Centuriatoribus, nec aliis Prædicantibus impedimento erimus, quo minus ipsi architectonicæ suæ peritiæ in ædificandis capribus, hædilibus & hircilibus pro capris, hædis & hircis suis specimina edant, quandoquidem à condendis Monasteriis tantoperè abhorrent. Balæus criminatur, nullam fieri mentionem de animabus, quas *VVillibaldus Domino lucratus sit: tantum de Monasteriis conditis vel condendis omnia perstrepere*. Hanc calumniam depellunt Acta S. Bonifacij, quorum Willibaldus pars magna fuit, in quibus tot millia hominum ad Christianam fidem vel traducta, vel in ea confirmata leguntur; vt taceam, de fructu animarum, quem tulit apud Noricos & Boios Willibaldus, postquam Episcopalis cathedra Eychstadij constituta est: de quo legi potest *Hodæporicon Willibaldinum sub finem*.

Nihilne de *VVillibaldo* restat, ô Centuriatores? Imò. *Megingandum* Abbatem in Monasterio Neapolitano à *Carolo* exstructo consecrauit in presentia *Caroli*, testem quæ laudant vnum ex triuio Chronologulū *Valentinum Münzerum*. Et tamen paulò antè ex eodem *Münzere* Centuriatores scripserant, *Megingandum* à *Lullo* Archiepiscopo Moguntino consecratum esse Abbatem. At dicent: consecrationis adiutorem fuisse *VVillibaldum*. Sic ita; sed quemodo anni consonant? Nam *Münzerus* hanc consecrationem peractam dicit anno Domini *DCC. XCIV.* ante quem annum, quidquid *Münzerus* deliret, *VVillibaldus* dudū mortalitatem expleuerat, vt pote mortuus anno *DCC.*

LXXXI. hoc est, tredecim annis antea; Lullus quoque hinc ad superos migravit anno gratiæ DCC. LXXXVI. vel sequenti. Et quamuis Egilvvardus in historia S. Burckhardi lib. 3. cap. 1. scribat, Megingandum in Neostadiano Monasterio, deserta Episcopali sede, Abbatem factum esse; non tamen dicit, consecrationem Abbatiam à Lullo & Villibaldo accepisse, tamen hoc affirmat de consecratione Bernvvelphi, qui in locum Megingandi subrogatus est; quod tamē, ut alibi diximus, cum vero annorum calculo non concinit. Centuriatores maximam suorum centonum partem confarcinarunt ex auctoribus plebeis, qui vel nullius vel non magni ponderis & pretij, ut est Münzerus, Munsterus, Schedelius, Balæus, Curio, Hedio, Auentinus, similes. Quocirca sæpissimè hallucinantur, ut etiam in rebus S. Villibaldi cernere datur.

Aiunt, Villibaldum oriundum ex Anglia, aut secundum quosdam ex Scotia. (De Scotia si lete. Fabula est, ut suo loco probatum) ingenio, memoria, lingua promptum literis operam non sine fructu nauasse: In Frisiam ab Ekberto Archiepiscopo Eboracensi ablegatum (veritas secus se habet, ut suo loco ostendimus) ut Pontificio caractere nascentem illic Ecclesiam Christi insigniret. (Calumniam audio. An Pontificius character est, baptismus, & ante baptismum Christiana doctrina tradi consueta? Vbi eratis tunc vos Lutherani & Calviniani verbi tubicines? Cur ipsi met in Frisiam non venistis? Cur non obstitistis, ne Monachi dogmata illa, quæ vos cruciant, apud Frisones disseminarent: Vbi, inquam, tunc eratis? An adhuc in Orco? An in femoribus & iliis illius, qui, ut omnis mendacij, ita etiam omnium mendaciorum

ciorum pater est?) *V*villibaldum cum fratre ex Phrisia digressum venisse ad Sebaldu, qui à Gregorio II. in Germaniam missus fuerit. (Nihil de hoc classici Scriptores, sed sic ita) Inde Romam petiisse, inde Hierosolymam, post ad Bonifacium sese recepisse, quando cepit Germanos iugo Pontificis subicere, socius q̄ egerere videbatur. (Iugo Pontificis Romani, quod non est aliud, quam suaue iugum Christi, subiecit S. Bonifacius Germanos. An volebatis, vt eos subiiceret iugo Lutheri aut Caluini? Atqui non poterat: quia non nisi multis sæculis post, infanda hæc & execranda nomina exstiterunt. Et vt tunc exstiterent; S. Bonifacius, & S. Willibaldus non aliter cum illis egissent; ac egerunt cum aliis peruersæ mentis doctoribus, qui tunc caput aliquibus in locis efferebant) *V*villibaldum in Bauariam progressum anno salutis DCC. XL. (Cærius, ô boni,) cepisse in vasta solitudine, succisis nemoribus, urbem exstruere, à quercubus Eychstet, Dryopolim, dictam, & Episcopum Eychstettensem creatum anno Christi DCC. XL. vel DCC. XLIV. vel DCC. XLVI. Qui sæpius iaculatur, tandem scopum tangit; aut certè ad scopum, propè accedit. Id hic Centuriatoribus accidit: qui post trina in inane iacta missilia fermè tetigissent annum

Domini DCC. XLV. quo sanctus *V*villibaldus ad sedem Episcopalem eue-

ctus est.

Finis libri primi Observationum.

